

KYSTENS TRAGEDIER – 6: Av Idar Kristiansen – Tegninger av Per Frenger

STRANDING NÆR VE

Den 31. desember var det ingen vin igjen, og vi hadde hørt av våre 26 døde kamerater hvilke følger det å drikke saltvann kunne få. Ved å prøve viste det seg å være et forstandig og klokkt råd å bruke den overflødige veske der kom ut som urin, og maven var nødt til å tåle det. Etter hvert kom man i vane med å bruke dette, men til sist kunne vi av mangel på tilførsel ikke stille vår tørst. Vi anså det for den største velvilje om vi fikk noe av kameratene. Men snart sa alle nei, da hver ville beholde det for sin egen frelse. En og annen tok noe av smaken bort med litt grønn ingefær eller citron eller annet krydderi, som tilfeldigvis var til overs. Til den 5. januar holdt vi ut dette liv.

Mannen som slik forteller om den uvanlige nyttårsdrømmen, refererer til en av de mest omskrevne, mest dramatiske, og vel også mest romantiserte episoder i vårt lands kysthistorie – historien om hvordan den venetianske adels-

mannen Pietro Querini og restene av hans mannskap landet på Røst og ble mottatt der for nøyaktig 540 år siden.

Nå er det ikke særlig romantisk at menn drikker urin – selv ikke om de er fra Venezia, gondolenes by. Men den romantiske idyll er ikke langt borte når styrmann Christofalo Fioravante og Nicolo de Michiele forteller om sitt syopphold på denne måte:

– Folk er så enfoldige av hjertet – at de slett ikke vet hva utukt og horri er. Som eksempel kan anføres at vi i huset til fiskeren sov i samme stue hvor han selv og hans kone sov i en seng. Når ved sengen sov hans døtre og sønner, og vi sov i tre andre senger like ved. Men når de gikk for å legge seg eller for å kle av seg, eller når de stod opp i vårt nærvær, gjorde de det fullständig uten å tenke på oss. Dessuten kan jeg fortelle at minst hver annen dag stod mannen opp klokken 4,

eller tidligere når det behovdes, og lot hustruen og døtrene ligge i sengen og reiste selv på fiske. Han hadde slik tillit til oss som om han stadig hadde sin hustru i armene.

Vi kan i sannhet si at vi fra den 3. februar til den 14. mai har vært i paradisets omgivelser, til skam og skjendsel for Italia og skikkene der.

Hvem er disse menneskene, disse fremmede som slik får et gløtt inn i Paradiset ute på snødekte, saltsjø-skurte og stormomsuste Røst? Hvordan kan venetianere og spanjere havne så fullständig hinsides lei og led og moralsirkel Anno Domino 1432, på en tid da ingen utlending hverken har lov til å seile eller å bedrive handel på norskekysten nordenfor den berømmede kjøpstaden Bergen? Hva har ført dem til sagneya langt der nord i mørketiden? Er de kommet dit bare for å beundre de nakne fiskerkvinnene, som gjennom snoen vandrer «et pilskudd» til badstuen hver torsdag for å lauge seg sammen med mennene?

De hadde nok hverken Røst eller kvinnene på øyene i tankene da skipet den 25. april la ut fra Kreta med sin last av vin, duftende sypresstre, krydderier og andre kostbarheter, alt slikt som i det fjerne Flandern skulle berike Pietro, Christofalo, Nicolo og de andre. Men vinden blåser ikke alltid slik seileren vil. De får motvind i Middelhavet, de grunnstøter i Spania, de får ny motvind ved Portugals sørspiss, og kan først i oktober ta fatt på Biskaya med kurs for den engelske kanal. Og der, vest av det Normandie som nordmennene etterkommere en gang i fjern fortid hadde lagt under seg, får de hilse på virkelig voksende vind.

Det hjelper så lite at Querini i Campostello, Nord-Spania, har valfaret til den hellige Jakobs grav. Stormen østfra driver skipet ut av kurs, vestover mot evigheten, de kan i det fjerne skimte Irlands lave kyster som blir stadig lavere. Og hele tiden herjer vinden med seilene, slår sjøen inn over skremte mennesker, driver skipet vest og nord, hinsides livsløshet og landkjennning. De flukker på seilene, de ber til helgnene og Jomfru Maria – men stormen bare øker på. Så driver de videre, mens uvær og sjø forvandler det stolte,

Da dagen kommer, går de 16 i land. De finner bare sno.

– Men alle kan ikke tåle så meget herlig sno i sine innskrumpe maver.

venetianske skipet til et dødsdømt vrak.

I måneder kjemper de med stormvar som aldri tar ende. Tre ganger flerres seilene. Rørkampene brytes av. Querini lar mannskapet surre roret med tau. Det settes ut et latinsk nödror som brekningene etter få minutter rver bort. Skipet ribbes og flåes.

Endelig finner de ankerbunn, på åtti fawners dyp. I førti timer stamper og steiler skipet voldsomt i fortøyningen. De livreddede mennene fra solandet vet smart ikke hva som er opp og hva som er ned på skip og tilværelse. Den ene delen etter den andre av det firedbelte ankertauet ryker som om det er gjort av silketråd. Til slutt hugger en dødsredd venetianer over den siste fjereddel. Skipet feies videre med rokket.

Stillingen er fortvilet. Den 7. desember blir skipet fylt av vann – gud vet for hvilken gang. På lesiden vasker sjøen inn ganske uhindret. Som et siste forsøk på å holde skuta flytende, blir den gjenværende masten kappt. I neste øyeblikk kommer en styrtsjø, griper mast med rå, og slynger hele staten utenbords som er den slike Allmaktens

I måneder kjemper de med stormvær som aldri tar ende.

Ravner river i de døde, lushorder eter seg inn til senene på
de levende. En gang var de 68, nå er bare 13 igjen – uten mat,
på en forblåst, snødekket holme nær verdens ende.
Det ser mørkt ut for Querini og hans menn...

VERDEN S ENDE

hånd. Ikke så meget som en taustump streifer relingen.

Mannskapet er utmattet, de vet hva som venter. Det makter ikke å bruke pumpene, de makter ikke å stå, de makter ikke å sitte. Skipet er uten ror, uten en mast, uten et seil. Bare et eneste håp har de igjen, et håp så lite at hele härskaren av helgener må smile nädig om det skal føre til redning.

Håpet er båtene.

De tror de er mellom 500 og 700 mil vest av Irland, de frykter at de er lenger borte. Men om sjøen kan legge seg, om vinden kan løyne noe, er redning ikke helt, ikke absolutt umulig.

Vinden leker seg med dem, den leyer litt 21 av mannskapet velger å gå i den minste båten, 47 velger den store. Den 18. desember ser de vraket for siste gang.

Inntil klokken 1 om natten har båtene kontakt med hverandre. Siden er den minste båten borte. Morgen kommer – den er ikke å se. Den er forsvunnet i det ukjente.

Samtidig øker stormen igjen. Klokken 22 kaster en svær brekning seg over båten fra akter. Roret blir feid

vekk, to randbord gir seg under tyngden, båten er halvfull av vann. De styrer etter evne med årene, – den vei vinde blåser! Deres vilje teller ikke, her rår hav og storm og lite nädige gudder!

Situasjonen blir verre og verre jo lenger nord de skibbrudne havner i sin elendighet. Antonio de Cardini, som siden nedtegner Fioravantes og de Michelles fortelling, skildrer den slik:

– Båten var iset og kald, klærne var gjennomvåte, levnetsmidler og ild manglet, det var ingen hvile eller hjelp, heller ikke noen utsikt til forandring. I denne mørke og forferdelige tilstand med en natt på 22 timer led vi fryktelig. På få dager døde 26 av de 47, og det var et under at noen ble igjen. Vi kastet de døde på havet. De unngikk elendighet og smerte ved å do. De begynte å miste følelsen, først i føttene, og så steg det litt etter litt opp mot hjertet, og de ble hentet av den kolde død. Den avløste stundom et vanvid som liknet hundegalskap. Det hendte, når døden nærmet seg, at den hungrende forsøkte å bite sin sidemann med den smale kraft han ennå hadde i tennene.

For kortere perioder leyer vinden så meget at det er mulig å heise en liten seilfille. Natt til den 4. januar seiler de av sted for svak nordøstlig vind. Om morgenem mener en av mennene at han skimter en skygge av land. De får nyt mot, de griper opphisset til årene. Men akk, det finnes knapt kraft i armene, båten siger knapt av flekken. Hva hjelper det at halvlyset kommer for et par timer og lar dem skue det grå landet der inne – landet som for dem er mer kostelig enn El Dorado? De mister landet av syn, bittert blir det borte i øst.

Men neste dag ser de nytt land. Det synes å være nærmere enn det første de så. Fornuftig nok får de fram kompasset og tar peiling av landet før mørket igjen faller på. Slik vinden er, ganske god og akterlig, skulle det være håp om å nå inn utover morgensiden!

Men, sier Querini, – det er ikke noe så farlig for en sjømann som å søke land på ukjente steder. Overalt bryter det hvitt over undervannsskjær, overalt lurar døden i ny skikkelser. Glede og håp går over til den ytterste fortvilelse. De utmagrete, skitne, skjeg-

ete, hungrende, menneskeliknende spokelser som en gang var spreke adelsmann og sjømann og eventyriere, de gråter nå, gråter lik barn som er frastjålet alle sine julegaver.

Hellet – eller Gud og Guds Moder, som de selv mener – er med dem. Da båten støter på et blindskjær, reiser det seg en bølge som løfter den opp og fører den fritt over skjæret. Mellom brenninger manøvrerer de inn mot Sandøya, som de har tatt peising på. Men ingen steder kan de se en strand som gir muligheter for landing. Hva nå?

Der er en strand – en liten flekk av sand mellom bergene. Nettopp der lander de.

– Som ved et under ført vår leder og freiser oss trette og slitne til den eneste lille strand som fantes, lik svake fugler som når fastlandet etter endt flukt, skriver Querini.

Men i håpet lurar fortvilelsen, i redningen lurar døden. Øya de kommer til, er dekket av snø. Da kjølen skurer opp gjennom sanden, kaster fem av mennene seg i sjøen for hurtigst mulig

Forts. neste side

Tidende

Abisen med egen pakkedisk

Sjefredaktør: Frimand Plassen

Sportsredaksjon: Melvind Snerken

Hallstein Bronskimlet d.a.y.:

DET ER HUGSAMT Å SKRIVE!

Morosame bolkar i tida frametter?

Vyrde bladstyrar!

Eg skriv frå morgon til kveld no, Plossen, for eg er inne i ei sær gild tid reint litterært med ruvande bilet i soga om Gurunguten og han Hjalte. Det er hugsamt å skrive når stoffet kjem rennande slik innpå ein!

Og mykje god humor er det inniblandt! Eg hev forma einskilde settningar som beint fram er so kostelege at eg ofte må kaste meg attende i stolen for å få skratt ut. Jau-jau, sann - det kan bli mange morosame bolkar i bladet Dykkar frametter, berre helsa held!

Ved dugursleite i går skrev eg ned noko som vart so latteløye at stolryggen beint fram brotna då eg hvide meg attende. Høyri no berre: *Su-su, Suggen vår, slafzar i seg vassarvkål!*
Su-su, Suggen vår, slafzar i seg vassarvkål!
Su-su, Suggen vår, slafzar i seg vassarvkål!
o.s.b. o.s.b.

Held du fram lenge nok med dette stevet, kjem sugga vraltande godlynt mot deg nett som ein buhund!

Dyret er fôra slik opp med *skalje** at ho hev teke form av ein *rundgris***. Hev du lukka med deg, kan du stoppe på han i glisgrente strök, ofte i bakkut og sohildrande lende.

* Kvifor kjem han vraltande tru? Fylig med i neste bolken, godfolk! Då skal vi høre meir om su-su, Suggen vår!

* Skalje: - Proteinrik grismat, avskjær frå dugurd, middag og kvelds-

vôl, koka i jønnpinne og blanda med neslechakk og byggmjøl. Frambys ofte saman med returnmjølk.

**) Rundgris: - Gris som er like rund som han er hog som han er brei som han er lang. Bacon-type. Størst utbredelse i N-Europa.

Denne rundgrisen hev eg tenkt å take opp som tema i framhaldssoga - «Eg baska meg trøyt» - som eit tidsbilete på fråsinga no til dags og styresmakten våre, som set materialismen i høgsætet i ei *ulvar**** tid.

***) Ulvar tid: - Epoke, rekna frå Borten og Bratteli si styringstid.

Su-su, Suggen vår!

VI MÅ FÅ BOLKENE, HALLSTEIN!

Forfatteren Hallstein Bronskimlet d.a.y., Volda.

Har med interesse lest Deres siste brev. Alt dette er glimrende problematikk. Men fortsettesfortellingen om Gurungen og han Hjalte uteblir!

I ustanselige brev til redaktøren får vi høre hva De som forfatter har tenkt å skrive.

Men så gjør det da, mann! Leserne venter fortsatt på 137. bokten.

Frimand Plassen,
Sjefredaktør.

FORBRUKER-RAPPORT

(Fra vår korrespondent på Otta)

Filleryer er «in» i år. Men disse er ofte så glatte at de ikke ligger på gulvet, og da faller jo vitsen bort, heter det i en forbrukerrapport fra Reodor Felgen i Flåklypa, som anbefaler å benytte filleryene som veggtappe.

(Ettertrykk forbudt)

En brun og tillitvekkende Reodor Felgen avbildet foran sin gulv-fillerye montert som veggtappe.

Uheldig mote:

KATASTROFE FOR SLIDRE DAMP!

(Privat til Flåklypa Tidende)

Oslo, fredag,

Salget av kvalitetsprodukter fra Slidre Dampsteri har gått katastrofalt ned i de siste ukene, forteller en deprimert meierimesterer Ollvar O. Kleppvold, etter en stigg kollisjon med Flåklypa Tidendes sommerpatrulje fredag.

Kleppvold kunne overfor vår utsendte medarbeider, sportsjournalist Melvind Snerken, opplyse at svikten blant de handlende husmadrø i distriket nådde opp i hundre prosent da meieriaasistent Emanuel Desperados tok til å knurra bak Dampsteriets utsalgsdisk etter offentliggjørelsen av Diors høstmøter 1971.

- Noc annet er heller ikke å vente når uansvarlige motekonger i Paris lanserer aepels som årets hostemote! sier en forbannet og sterkt oppskrammet meierimesterer idet Falkens Redningskorps tauet vekk hans varevogn etter front-mot-front-kollisjonen med vår sportsmedarbeider.

Forts. fra foregående side

å kunne svale sine brennende struper med den hvite mannen som himmelen så gavmildt har drysset over gråsteinslandet. Mennene er svake til beins, de snubler og går under, de reiser seg med vann opp til brysthøyde, de vaker inn mot flomålet og den hvite velsignelsen ovenfor det.

Har noen noengang elsket sine høyere enn disse syndens sonner gjør det hin fjerne januar dag der ute på Sandøy, denne Vårherres lille fluelort mellom 1800 andre fluerørter nær verdens ende? Gjennomvåte kaster de seg ned i snøen og spiser, begjærlige som rovdyr, rovdyr som har jaktet forgives i mange smertefulle måneder. De spiser, spiser, helt til de blir for trette. Men mett blir de ikke som forståelig er.

Siden bærer de en mengde snø til dem i båten, de fleste om bord er i øyeblikket for svake til å kunne komme i land. - Vi spiste snøen med samme glede som en jaget hjort drinker når den omsider kommer til kilden, forteller Fioravant. Og Querini skriver: - Jeg forsikrer at jeg spiste så meget snø, at jeg ikke ville ha kunnet bære den på mine skuldre, - jeg syntes at hele min frelse og velferd berodde på at jeg fikk tilstrekkelig.

Det er lett nok å forstå denne uklike, ubeherskede begjærlighet hos mennesker som på lange tider ikke har drukket annet enn sjøvann og urin. Men alle kan ikke tale så meget herlig snø i sine innskrumpte maver. I løpet av natten dør fem av de 21 som med så mye håp har fått skue en flik av Norge, den danske provins i nord.

De har ikke tau til å belegge båten med. De har ikke krefter til å trekke den opp. Så må de bli om bord for å vente på den korte dagen. Da den kommer, går de 16 i land. De finner bare snø. Bare? Den er myk, den er god å hvile i, de gjør det. Etterpå undersøker de nøye om det finnes noe mer proviant om bord i båten. Joda, de finner noen smuler skipskjeks blandet med rottelevert på bunnen av en sek, dessuten en skinke samt et lite stykke ost. Av disse luksuriøse ingredienser koker de en lapskaus som hover over landnåmmenn, kokes over de brennende restene av båtens bunniljer.

Selv om de elendige ikke har krefter nok til å krysse rundt hele sitt rike på ca. 0,1 kvadratkilometer, forstår de at Sandøy er ubebodd. Men et stykke borte ligger en annen øy, der ser det ut til å bo mennesker. De tetter båten etter beste evne ved lavvann - den bør helst flytte til de kommer nærmeste menesklig. Så smelter de snø og fyller fem fat som de akter å ta med på den nye ferd, først har de hatt nok av. - Vi gikk om bord med vår nye last, med våre bekymringer og merke tanken og med sno, sier Fioravante.

Ikke før er fem mann kommet om bord, så revner båten i sine sammenføyninger, og vannet fosser inn. Der sprakk det håpet! Elendigheten blir satt opp på land, båt kan den ikke lengre kalles. Så blir den hugget i to deler, en stor og en mindre. Sammen med seilene blir det til to skrøpelige hytter, den ene rommer 11 mann, den andre fem. - Himmelens stjerner og deres bevegelser kunne vi alltid se, uten å åpne noe vindu.

På usleste måte klarer de fleste å opprettholde livet ved å sanke skjell og sjodyr ved lavvann, ingredienser som de koker i skipskjelen sammen med sno og ukjente planterøtter som de graver fram av den frosne jorden i bergsprekkene. - Således levde vi i 13 dager, knapt og i den ytterste nød. Den

Forts. side 46

Lett trimstøvel med knotter – sitter som en hanske

Jogger **TRETORN**

ene voktet på den annen, og vi levde et liv som ville dyr, heter det hos Cardini.

Tre av mennene i den største hytta dør. De gjenlevende makter ikke å bære dem ut, langt mindre å begrave dem. De får ligge der de ligger, ved siden av de levende. Dog er det lyspunkt: – På grunn av den hårde kulde og den sult de hadde vært utsatt for, merket vi ingen liklukt av de døde legemer, og der kunne heller ikke være det. I den grad var våre maver tomme og fri for innhold, at de ikke kunne komme i orden eller forurense. Dessuten er å berette, at ikke før hadde vi tatt den frosne snøen i munnen, for den ble sendt ut igjen den veien som føden pleier å sendes. Men så fort gikk det og så slappe var vi av den kulde vi hadde tålt, at det lite eller intet opphold var før uttømmelsene kom. Det hendte meget ofte at trangen til avføring kom, men det var ikke tid til å reise oss opp og gå ut og løtte oss. Vi måtte da i vår elendighet og mot vår vilje la det falle ved våre reisefellers døde legemer.

Når man leser de italienske sjøfarenes egen beretning, kan det synes temmelig uforståelig at oppholdet i Røstarkipellet i nordmenns bevissthet har fått et romantisk skjær over seg. Skal det ikke mer til enn litt primitiv uskyld for å utslette minnet om slike lidelsjer som de italienerne måtte gjennomgå? Kan den hjelpsomhet Røst-boerne senere viste fullstendig fortrenge vår vilen om det som tidligere hadde hendt?

De får tomme lidelsens beger til bunns, mennene fra det lykkelige Venezia. I de trange hyttene deres hvor snøen stadig fyker inn, samler røyken fra sur ved seg i slike mengder at øynene svulmer opp, de frykter alvorlig for å miste synet. Verre er det imidlertid med luseplagen. Etter hver blir det slike opphopninger av lus på dem, at det knapt er mulig å se hår på kroppen. Querini forteller selv: – Vi er aldeles fulle av luseyngel, som vi kastet på ilden i nevezin. Sammen med meg var også min skriver. På halsen hans så jeg så mange at hans kjøtt var gnaget bort helt inn til senene. Jeg tror dette var hovedårsaken til hans død.

De har ikke store håpet om å overleve, noen av dem.

Elleva dager etter ankomsten går Querinis tjener ut for å sanke skjell. Han oppdager da en hytte som likner et sommerhus, gammel mosk forteller at det har vært dyr på holmen. Det gir håp, her vil komme mennesker til våren! Seks av de gjenlevende åtte blir enige om å flytte til hytta. De øvrige to må bli tilbake, de er for svake til å gå, og de seks er for svake til å bære dem. Barmhjertighet er ikke aktuelt. – Vi sluttet med enhver gjensiidig medlidenshet, forteller Fioravante, – og søkte kun vår egen fordel da vi ikke kunne holde ut dem utåelige sulten som tvang oss til å handle slik.

To dager etter at de seks flytter, finner de en springer kastet opp på stranden, – en uhøy stor fisk som kunne veie omtrent 200 pund, den så ut til å være død ganske nylig. Funnet forårsaker umiddelbart et virkelig festmåltid. Duttens roper imidlertid for de fem i den minste av hyttene at det finnes mat i nærheten. De setter seg straks i bevegelse for å delta i gildet, selv om de ikke er invitert, og selv om det eventuelt skal skje med makt.

Bare den legmlig svake Querinis klokskap hindrer blodutgydelse. De fem får omsider spise sammen med de andre. Maten varer i ti dager før de 11.

De to avkrefte i den hytten de seks forlot, får klare seg uten «fisk».

Så lenge måten varer, raser det full storm som gjør det umulig å bevege seg utendørs. Da det er slutt på sprisen, er det også slutt på stormen, slik at det på ny blir mulig å lete etter skjell.

En morgen spisser Fioravante ørene. Hva er det han hører? Han ser på de andre, de reagerer ikke. – Hører dere ikke? sier han opphisset. – Det er menneskestemmer!

Båtsmannen gir uttrykk for den allmennlige mening: – Tull! Det er de forbannete ravnene igjen. De venter bare på at vi skal dø slik at de kan ete oss, på samme måte som de har gjort med de døde kameratene våre!

Jo, ravnene har forsøyt seg glupsk av likene, som i noen dager har ligget ute i det fri. Men Fioravante har rett – det er virkelig menneskestemmer han hører!

Fra øya Storfjellet har man lagt merke til røyken fra Sandøy og underer seg. Kan det virkelig være folk der ute? Utrolig – men man få undersøke! En fisker og hans to sonner drar utover. De to går opp mot hytten hvor de 11 holder til, farene blir for sikkerhets skyld igjen i båten.

Det blir et selsomt møte. Da italienerne kommer styrrende ut, blir de to guttene stående stumme. Hva er dette, hvor kommer denne fillete, skjeggete, lusete banden fra? Jo, det er mennesker, såvidt. Men hva slags?

De forstår ikke hverandre. Men italienerne er tydelig glade, de virker slett ikke farlige, enda noen av dem styrter ned til båten og den gamle for å undersøke om der finnes mat. Godt at de to guttene ikke forstår diskusjonen mellom dem, dem som går ut på at de kanskje bør holde en eller begge tilbake, slik at de er sikret hjelp senere. De ser at den lille båten i høyden kan romme fem mennesker. Og det kan jo tenkes at båten kommer fra et skip, som kanskje vil fortsette videre, straks de tre kommer tilbake.

Det blir imidlertid til at de to mest språkkyndige drar av sted sammen med de tre. Resten blir igjen med godt håp, neste dag ville de bli reddet! Men neste dag kommer ingen og man frykter det verste. Var båten likevel fra et skip som er dradd videre? Eller er den forlist, liten og sterkt lastet som den var?

De elendige kan ikke vite at på arbeidsdager er hele den mannlige befolkningen og en del av den kvinnelige ute på fiskefeltet. De vet heller ikke at der finnes en prest, en tyskfødt munk på Røst. Han har talt med de to utsendigene, han har talt til befolkningen i kirken og bedt dem hjelpe. Forst da de skibbrudne oppdager seks båter som fulle av mat og drikke støvner mot dem, forstår de at nå, nå er det virkelig håp!

De 11 blir tatt med, og fordelt rundt i fiskerhyttene. Querini kaster seg til gulvet foran kona til sin fisker, han vil kysses hennes føtter. Hva gjør ikke selv en adelsmann for å sikre seg velvilje og hjelphands, om det så er fra en simpel fiskerkone som aldri har skuet jordens fastland!

Bir hun smigret? Hun forstår ham neppe, smigerens kunst har ingen tradisjoner i fiskerbefolkingens grå hverdagverden. Men hun tar godt imot ham: – Medlidende forte hun meg til ilden og gav meg en skål god melk. Litt etter litt kom jeg til krefter igjen, og jeg

ble bedre behandlet enn de andre. Jeg skammet meg sannelig ikke over at jeg i de tre og en halv måneder vi var der, hjalp dem med arbeide når de trengte det — som å vugge hennes lille datter og feie huset. Her på jorden er det nødvendig å være ydmyk av hjertet og i handling.

De reddede er over seg av glede. De får menneskemat, de får vasker lus av kroppen, de får tilmed seng å ligge i! Men midt i lykkesuken er det én som brått husker at madre mia, vil har jo glemt to, det er jo to levende igjen der ute på Sandøy, sammen med restene av de døde! Hvis de fremdeles lever, da!

Presten blir orientert, på tysk. Snart er et følge med korset og dominikanermunken i spissen på vei utover. For å hente de levende, for å begrave de døde.

En av de igjenglemta har sukket for siste gang. Den andre blir tatt med tilbake, men har bare timer igjen. Det er grenser for hva et menneske kan holde ut.

57 av mannskapet er døde, 11 lever fortsatt — «i Paradisets nærmeste omgivelser», i Himmelens forgård. En for sørboerne fremmedartet forgård: Husene er jordammer med innvendig treverk. Lysgluggen er vanligvis tildekket av en gjennomsiktig kveitementave. Stundom blir maven fjernet og en naken baby plassert under gluggen i snøver. Slik herder man menneskefro til livet på Rest.

Italienerne kan etterpå ikke nokprise sine verter. De er meget gudfryktige, de er hjelpsomme, de er renslige, de er ærlige, de er naturlige, de er blottet for mistenkshet — de er jordens engler!

Med ett unntak.

— Da tiden for vår avreise kom, forteller Querini, — ble vi etter anvis-

ning av presten tvunget til å gi for hver enkelt av oss to kroner i måneden, og fåtte ikke av oss seks solvkopper, seks solvgaffler og seks solvskejer. Den største del av dette kom i den onde broders hånd. Kanskje gjorde han seg ikke noen bekymring i så henseende, da han syntes han fortjente det fordi han hadde vært tolk, og ønsket at vi skulle være rullstendig ribbet etter vår ulykkelige reise. Den dagen vi reiste, fikk vi alle fisk som gave av våre verter, og da vi tok avskjed, gråt kvinder og barn, og vi med dem. Presten drog av sted sammen med oss for å besøke sin erkebisrop og bringe ham hans andel av det erhvervede gods.

Omrørt to år etter avreisen sammen med torrfisk og prest er de gjenlevende tilbake i sitt hjemland. De oppdager at også på den hjemlige del av kloden har det hendt ett og annet mens de har vært borte. Alt er ikke like gledelig. Den minst gledelige nyhet far kanskje styrmannen som finner sin smukke, før så hengivne hustru gift med en annen.

Hjem kan ikke forstå hans fortvilelse, hvem kan ikke se hennes dilemma! Det er opp til henne å løse problemet, det er hun som har synet. Det er hun som må gjøre bot. Dermed forlater den fagre synder sin nye mann og går «straks inn i et hederlig kloster».

Selv om en skibbrudden i våre dager ikke er stort bedre stillet enn én på Queriniis tid, må man likevel konstatere at på enkelte måter har tidene forandret seg, selv i Venezia.

Men fortsatt er det mulig å finne italienergraven på Sandøy, en bergfull holme vest i havet, en holme som av vekslende kysses av sol eller piskes av stormvær, og som Golfstrommen streifer mildt på sin ferd mot Arktis. ■

De bestilte dette GRATIS-heftet...
les her hva de skriver:

Startet med kr. 2000 i
1968 ... omsetter for
flere millioner allerede
dette året.
Boutique Lotz,
Class Persson,
Hornsgatan, 58, Stockholm

Løste 6000 kr. ... har
nå etter 3 måneder fått
ordrer for over 300 000
kr. på 4 postordreannonser.

Bambi Import,
Bjørn Andreassen
3170 Sem i Vestfold

Deres fremtid
innen import og salg

Omsetningen har nesten
nodd 1 million kr. etter
de første 10 måneder og
utviklene til å fordouble
dette salget i 1971 er ab-
soluit tilstede.
Myrhakks Import,
Ernst R. Myrhakk,
Grønnegård 116, Tromsø

10.000 i fortjeneste første
måneden ... nå # måneder
deres sektor har igjennom
lagt over en million
kr.

Bent Tradsfeldt,
8620 Kjellerup

Gratis brosjyre forklarer hvordan De har mulighet for å fordoble Deres inntekt!

Regn ikke med store inntekter til å begynne med... men hvis De virkelig lykkes, finnes det faktisk ingen grense for hvor mye De kan tjene.

Norges import av varer er **mer enn dobbelt** i løpet av de siste 10 år. Gratis-brosjuren på 24 sider forklarer hvordan instituttets plan larer Dem... ■

...hvordan De finner frem til og importerer utenlandske varer (med programmet for De aktuelle adresser til leverandører av flere millioner forskjellige varer).

...hvordan De selger varene over hele Norge til detaljister eller direkte til forbrukeren pr. postordre.

Begynn forsiktig i liten skala og med beskjeden kapitalinnsats. Driv forretningen i Deres fritid fra Deres eget hjem ved siden av annet arbeide. Høyere utdannelse eller tidligere erfaring er ikke nødvendig. Hvor De bor har ingen betydning. Men det som er viktig er energi, ærgjerrighet, arbeidslyst.

Les gratis-brosjuren. Tror De så at dette kan være noe for Dem, får De en del av læreboken til gjennomsyn i 14 dager uten forpliktelse. Først deretter skal De bestemme om De vil følge programmet. Vil De det, så får De både programmet og handelskalender for mindre enn kr. 7,- pr uke. Bestill Deres gratis-brosjyre nå... De får den omgående.

NHI NORSK HANDELS-INSTITUTT
1410 KOLBOTN

Send meg gratis og uten forpliktelse
Deres 24-siders brosjyre "Deres fremtid
innen import og salg".

Navn

Adresse

Poststed

VM 40-71

Det beste ved Doc' er en bi-sak...

(ekte honning)

Doc' inneholder ekte honning
som har en lindrende
virkning på halsen.

Kiellands
FABRIKKER A/S, OSLO

- en garanti for deg
- og for halsen

PARTNER OFTEDAI